

INTERVJU

»Dovolj mi je načelnik članov,« sem rekel uredniku.

»Kaj mi je prinesla načelnost? Sovražnike in zamere na vseh koncih. Raje bi pisal o cenah na živilskem trgu, o razkopavanju cest in o tem, kako so moji ljubi someščani preživeli nedeljo. O načelnih člankih nočem slišati nihi besedice. Saj imam vendar tudi jaz pravico do življenja. Tudi jaz si že želim živeti v miru z ljudmi. Razumeš, tudi jaz imam ambicije. Končno bi rad rekoč prišel do avta in televizorja.«

»Mlad si in edino ti lahko pišeš načelne članke,« je rekel urednik. »Drugi so za to že prestari. Družino imajo in otroke.«

»Dovolj, da ti nekaj predlagam,« sem dejal. »Zadnjikrat si obljubil, da bom lahko intervjuval neko 'veliko ribo'. Kdo je to?«

»Tovarišica Morala, znana družbena delavka. — Toda, saj še nisi nikogar intervjuval.«

»Poskusil bom.«

Urednik je dvignil slušalko telefona, zavrtel številčnico in po žici, ki je bila razpredena od ene vplivne osebnosti do druge, še vplivnejše, je hitela prošnja za intervju.

»Zdravo, tovarišica Morala! Tukaj urednik. Ste pripravljene za majhen intervju o vaši družbeni dejavnosti? Čez eno uro? V redu. Poslal vam bom svojega človeka. Perspektiven fant. Gotovo vas bo navdušil. Velja? Hvala. Zdravo. Klanjam se.«

Čez eno uro sem že sedel v čakalnici urada tovarišice Morale. Suhljata tajnica mi je povedala, da bom moral počakati nekaj minut, ker ima tovarišica Morala nujen službeni razgovor.

Iz žepa sem potegnil beležnico in jo prelistaval. Med načrti za članke so se skrivale risbe: ptič, križanec kokoši in goloba s pavjim repom; noj, ki utika glavo v pesek, za njim pa stoji oglasna tabla, podobna transparentu z aktualnim geslom; hudič, ki sedi na nočni posodi itd. S takimi izrodki domišljije sem se zabaval, kadar mi je bilo dolgčas. S tem sem se reševal iz zadrege pred ljudmi, s katerimi se nisem hotel pogovarjati. Moje čekanje po beležnici je zmeraj dajalo vtis resnega dela. Tudi na tajnico tovarišice Morale je tako učinkovalo, zato je brž pričela z vso vnemo prelistavati akte. Menda me je tudi ona skušala s tem prepričati, da dela, ker je mislila, da pišem o njej. Jaz pa sem zbrano rtsal donkihotsko tajnično postavo in jo oblačil po svojem okusu. Na glavo sem ji posadil pokrivalo, kakršno imajo pleskarji, obleko, ki je bila podobna halji za nosečnice, sem posejal z vzorci, podobnimi paragrafom, v roko pa sem ji namesto sulice dal peresnik.

V pol ure je bila moja likovna mojstrovina končana. Tedaj je nad vrati, ki so vodila v urad tovarišice Morale, zazvonilo. Tajnica mi je povedala, da lahko vstopim.

Urad tovarišice Morale je bil v dolgi, starinski sobani. Od vrat do velike pisalne mize je vodila ozka rdeča preproga. Pisalna miza je bila postavljena vzporedno s preprogo, tako, da sem videl tovarišico Moralo, ki je sedela za njo, v profilu. Na robu rdeče preproge je stal fotelj za obiskovalce. Po vseh kotih so bile razpostavljene mizice s pisalnimi stroji. Stene so bile oblepljene s slikami iz uradniškega življenja. Na vsaki sliki je bil osrednja oseba uradnik, moški ali ženska. Vsi so nosili črne narokavnike.

Taka je bila tovarišica Morala. Oblečena je bila v črno, do vratu zapeto haljo. Nosila je čevlje z nizkimi petami. Edino, kar je bilo na njej privlačnega, je bil njen obraz.

Sedel sem v fotelju z odprto beležnico na kolenih. Bil sem v zadregi. Ni mi bila simpatična ta ostarela devica, pa vendar moram biti prijazen z njo. Po službeni dolžnosti in zaradi osebnih koristi, seveda. Zelo vpliven položaj ima, zato velja biti prijazen z njo. Torej, začetimo!

»Povejte, mi prosim, kakšno družbeno funkcijo opravljate?«

»Ko ste bili še otrok in ste staršem nagajali, so vas, da bi vas prisilili k pridnosti, strašili z bav-bavom. Jaz sem tak bav-bav, samo da za odrasle ljudi.«

Ljudje morajo zmeraj živeti v strahu pred menoj. Najdejo se taki, ki so dosledni in me spoštujejo tudi takrat, kadar so sami, kadar jih drugi ne vidijo. Biti moralen, je dolžnost vsakega dobro vzgojenega državljana. V družbi sem vselej prisotna, posebno takrat, ko se ljudje gredejo ljubko družabno igrice — poštenje. Takrat sem vsem na jeziku, vsi me spoštujejo, vsi so moralni. Toda, privzdignite zavese v stanovanjih teh ljudi, kadar so sami. To je ravno tako, kot da bi odprli možgane živega človeka, v katerih se podi tisoč zasebnih misli. Zgrozili bi se. Ne vem, če bi prenesli pogled na razliko med uradnim in zasebnim vedenjem vseh moralnih ljudi.

Morda boste rekli, da ljudi ne razumem, in da ima vsak človek pravico, da si zasebno življenje uredi po svojem okusu. To je res, vendar gre samo za razliko med vedenjem ljudi, ko so v družbi in med njihovim vedenjem, ko so sami.

Vidite, da me veliko ljudi zlorablja. Sicer pa zloraba moje osebe ni greh naše dobe, temveč me spremlja že celo življenje.

Razmere me silijo v to, da se stalno spreminjam, le ime ostane neizpremenjeno.

Zdaj vidite kako vlogo imam. Sedeti moram za to mizo, vendar ne z vsem obrazom proti obiskovalcu. Ljudje me morajo videti v profilu. Zelo lep profil imam. Takega zahteva naša doba in takega kažejo fotografije.«

In zdaj?

Tovarišica Morala se je zasukala na vrtljivem stolu tako, da sem ji lahko pogledal naravnost v oči.

Dšna polovica obraza me je presenetila. Imel sem občutek, kakor da sem zmotil kirurga sredi plastične operacije, ko je šele do polovice olepšal pacientov obraz, druga polovica pa je še zmeraj izmakazena.

Tovarišica Morala je spet spregovorila: »Danes polovico mojega obraza na fotografijah ne vidite. Ta izmakazena polovica bi mi vzela ves ugled, seveda, kolikor ga še imam. Bi radi še kaj izvedeli?«

»Ne, hvala.«

»Ste za eno kavico?«

»Prosim!«

Tajnica nama je prinesla kavo. Sedaj sem občutil olajšanje. Ta nedostopna ženska je bila v zasebnem pogovoru kar prijetna. Zanimala se je zame in pokroviteljsko mi je obljubila, da bo skrbela za moj napredek.

Odgovarjal sem ji z narejeno ponižnostjo (tega so me naučili v uradništvu) in sem se ji že vnaprej zahvaljeval za usluge, kot na kolkovani prošnji. Obenem pa sta me odbijala njeno pokroviteljsvo in vsiljivost. Pred menoj je želela biti čimbolj ženska. Prekoračila je že tista leta, ko bi mogla biti privlačna; zdaj je s svojo mladostnostjo smešno učinkovala.

Stopila je k meni in me pogladila po laseh. Potem se je sklonila k mojim ustnicam in jih poljubila. Ustnice te stare device so vonjale po zaprašenih knjigah.

Pričakovala je, da jo bom tudi jaz poljubil. Vstal sem in ji dal zaušnico. Čul se je pok, kot da bi počil balonček, ki ga je otrok preveč napihnil. Tovarišica Morala se je manjšala in kmalu je pred pisalno mizo ležal kupček, ki mu nisem vedel imena.

Stopil sem k oknu in ga odprl. Topel pomladni veter je odpihnil kupček skozi okno in ga odnesel pod nebo.

Naslednjega dne sem dal v časnik oglas: IZGINILA JE TOVARIŠICA MORALA. ZANJO JE ZNACILNA DVOLICNOST. KDOR KAJ VE O POGRESANI, NAJ TO JAVI NAJBILIZJI POSTAJI LJUDSKE MILICE.

Z VSEH VETROV

Bliše in beda glasbe je v tem, da se nanjo ne spoznajo samo gluhi.

Boben violini: »Zagodeš, čim te pogladijo. Kaj bi šele napravila, če bi te bili kakor mene!«

Glasba ne pozna meja. Posebno v novogradnjah.

Naša najbolj priljubljena zborovska pesem je: »Fuj, sudac!«

Ker je ljubezen osnovni motiv zabavnih melodij, se ne smemo čuditi, da so mnogokrat tako površne in neiskrene.

Na žalost je v življenju čestokrat tako, kot v orkestru: takt dajejo tisti, ki so glasni.

GOVNO

Zgodba je kratka, zato, da ne bi razširjala neprijetnih vonjav.

Na tleh je ležalo govno, pokorno stisnjeno k zemlji, skromno, kot da se sramuje svoje neugledne zunanosti. Ni bilo ponosno, da je človeško in se ni postavljalo pred kravjekom, ki je ležal nekaj korakov naprej proti sredini ceste, medtem ko se je ono sončilo v zatišju redkega grma. Vedelo je, da je samo govno, čeprav človeško. Iztrebek je iztrebek, vsepovsod ga grdo gledajo.

Bilo je zamorjeno in pesimistično, saj je bilo takorekoč na dnu. Ni se jezilo na ves svet kot to delajo drugi, ki jih odvržejo na dno. Ne, bilo je popolnoma otopelo in je brezbržno razširjalo svoj smrad, seveda v nižinah.

Trpelo je, in niti misel, da so še druga, da ni edino, ga ni potolažila. Bolelo ga je tudi to, da so se ga ljudje sra-

Molk je zlato.

Cas je denar.

Pomislimo, kako dolgo molčimo na izpitih.

»Vse vem« je rekel pred izpitom.

Po izpitu je dodal: »... o Brigitte Bardot.«

Pijanega se boji tudi norec.

Včasih se človek boji tudi samega sebe.

Boljše vrabec v roki kot golob na strehi.

Jaz pravim: »Boljše zrezek na krožniku, kakor vrabec v roki.«

L. D.

movali, čeprav je bilo njihovo delo. Sramežljivo so se obračali vstran in si stiskali nosove, ker ni bilo tako vljudno, da bi obležalo na kakem skritem mestu, kjer ga ne bi nihče opazil.

Vsak, ki je hotel, je stopil nanj in vtisnil svoj čevlji, govno pa je nemočno opazovalo, kako se spreminja in ne more ničesar storiti.

Edina tolažba mu je bila, da so se ljudje jezili, kadar se jim je priljeplilo na čevlje in da so ga preklinjali. Takrat si je mislilo:

»Zakaj pa stopajo name! Najprej me odvržejo, potem me pohodijo, nazadnje pa se še jezijo, ker so imeli z mano opravka.«

In zadovoljno se je hihitalo. Njegova edina pravica je bila, da je zasmrajalo čevlje tistih, ki so ga pohodili!

NA FAGG — VSEVEDI! Iz pisarne FAGG so prihajala visokodoneča potrdila, da nekateri študentje ne prejema nikjer pod božjim soncem nikake in sploh nobene štipendije. Nejeverni Tomaži so podvomili v človeško nezmožljivost in kaj hitro našli nekaj ptičkov, ki so zobali zrna štipendij. Nezaslišano! Kar brez vednosti nameščencev.

DOPISNI TECAJ — NA AKADEMIJI ZA GLASBO! Nekateri slušatelji na ljubljanski akademiji se pripeljejo iz raznih krajev Jugoslavije enkrat na mesec pogledat, kaj je novega, potem... potem pa diplomirajo. Dopisna metoda pa res nekaj velja!

CENTER IN BEŽIGRAD MED VODEČIMI: Pismeni izdelki občinskih mož iz obeh ljubljanskih občin so se povzpeli pod sam vrh na lestvici slovenščini tujih dopisov.

NOVO VERZIJO FUNTKOVE PESMI LAKOMNI PES je odkrila komisija za podeljevanje posojil študentom. Prevelika gorečnost je pokopala nekega študenta, ki je bil zapisan na premnogih plačilnih seznamih. Ostro je protestiral, ko so ugotovili, da prejema »samo« subvencije, posojilo in štipendijo in mu razložili, da vsega ne bo mogel obdržati.

KAKO DOSLO, TAKO PROSLO! Ta misel se nam je utrnila, ko smo v baru Slon opazili študenta, ki je še istega dne prebiral vse registre študentske socialne pomoči. Prišel, videl, prejel denarce opoldne — oddal denarce, videl, odšel opolnoči!

KDOR ZNA PA ZNA: Sinu trdnega kmeta je bilo odklonjeno posojilo za študij zobozdravstva. V pritožbi je prizadel natančno prikazoval, kako gre kmetija rakovo pot itd. Ni, da mu ne bi verjeli, saj je možak — inženir agronomije!

NIČ NI TAKO SKRITO, DA NE BI POSTALO OCITO: Razpis brezobrestnih posojil za študente je razkril še enega grešnika: kmetijsko zadrugo iz Ribnice. Svoje mu štipendistu daje natanko štiri tisoč dinarjev štipendije. Prava sreča, da ne kaj več, če ne bi Francelj še pri posojilu »zvisel«.

VČASIH TAKO — VČASIH DRUGAČE: V tej sezoni bolje izvoziti, če domači niso kaj prida marljivi. Boris je napisal: »U moji familiji nikdo ne dela.«

ZLOBNEŽI TRDE, da je bil na nedavnem filozofskem simpoziju prebran referat, v katerem so bili predlogi, vezniki in oblike pomožnega glagola »biti« v slovenščini, ostalo pa v več ali manj razumljivi tujščini.

NA SIMPOZIJU SMO SLIŠALI: »...ekonomisti pridemo še v težje stališče, da moramo zavzeti stališče do vseh teh stališč!«

»Jaz tako trdim in se s tem strinjam!«

ZELO POUČNO: »Marx ni pisal v srbohrvatskem jeziku!«

Odgovor: »Pa tudi v slovenskem ne!«

Pa še res je oboje skupaj.

DEMANTI: Ni res, da je bilo vlomljeno v pisarno študentske samopomoči. Prej bo res, da bomo skozi prežagane rešetke na oknu ponujali osvežilne pijače iz našega novega buffeta. Kdor verjame, naj ga...

OBSODBA A PRIORI: ZAGREB 64 — Festivali so spet pridrevli nad nas. Na pomoč! Reši se, kdor se more!

LASTNA HVALA — CENA MALA: Tale Skorpjoneček je star že eno leto, a kaj moremo zato, če smo že spet brali poročilo SKUD Akademik za redno letno skupščino.

TRAMVAJ-KOMANDA PRED AKADEMIKOM: V ljubljanskih avtobusih so zamenjali tablice z opozorili v slovenskem jeziku, Akademik pa izpred vrat ni snel plošče, kjer beremo prava čuda — prevode naslova njihovega društva. Seveda tudi omarica plesnega kluba še vedno čaka, da — splesni!

EKONOMISTOM V POUK: Friday pomeni v angleščini petek in ne četrtek. (Urniki uradnih ur na pododboru IAESSEC).

PREZVEKOVANJE: Zvedeli smo, da pravniki doslej še niso prebavili variacij. Kaj, ko bi pristopili k smotrnejšim »opravičilo?«

SOFIZEM? NITI NE! V Tribuni je zapisano — študij je družbeno potrebno delo. V redu, strinjamo se. Kaj pa plačilo zanj? Štipendije?! A-a.

(LIBERTÉ) É G A L I T É (FRATERNITÉ) — gesla francoske revolucije so tuja našim absolventom. Eni gredo pogledat grške razvaline, drugi Švajca visoke gore, tretji pa gredo pogledat na uro v zvoniku v Spodnjem Kašlju. Ni vsak za vse!

TRIBUNINO SONCE JE ZAKRIL TEMAN OBLAČEK: Zanesljiv znak, da počitnice niso daleč.